



Parlamentul
Republicii Moldova

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Parlamentul Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de hotărâre a Parlamentului Republicii Moldova cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus „spălătoria” banilor murdari în proporții deosebit de mare prin intermediul judecătoriilor și instituțiilor financiar - bancare din Republica Moldova și investigării acestui proces.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>37</u>		
<u>29</u>	<u>03</u>	<u>2019</u>
Ora		

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre;

2. Nota informativă.

Anașri Norton d. Norton
 A. Sursari
 L. Vovc
 S. Litvinienco
 V. Boles
 D. Penicior
 Gusea Denis
 Capr Lilian
 D. Alăbe
 M. Lisbanu
 S. Macari
 Chiril Motpan
 Ștefan A.

Deputați în Parlament
 M. Popșoi
 Iuga Iugoreu
 R. Marian
 I. Grosu
 V. Rosca
 D. Gherman
 M. Sandu
 I. Nicolăescu
 C. Nantoi
 Codru Plăgăre
 P. Ciurcu
 Igor Munteanu
 D. Ișai

HOTĂRÂRE

cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus la „spălătoria” banilor murdari în proporții deosebit de mare prin intermediul judecătoriilor și instituțiilor financiar – bancare din Republica Moldova

În temeiul art.34 din Regulamentul Parlamentului, Parlamentul adoptă prezenta hotărâre:

Articolul 1. – Se constituie Comisia de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus la „spălătoria” banilor murdari în proporții deosebit de mare prin intermediul judecătoriilor și instituțiilor financiar- bancare din Republica Moldova și investigării procesului (în continuare Comisie), în următoarea componență:

- deputat, președinte al Comisiei;
- secretar al Comisiei;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare...;
- deputat, membru al Comisiei din partea fracțiunii parlamentare...;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare...;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare...;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare...;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare...;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare...;
- deputat, membru al comisiei din partea fracțiunii parlamentare...

Articolul 2. - Comisia de anchetă va antrena în activitatea sa toate autoritățile statului responsabile, va audia părțile și persoanele implicate și va prezenta Parlamentului, în termen de 60 de zile, raportul cu privire la elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind spălarea banilor murdari în proporție deosebit de mare prin intermediul judecătoriilor și instituțiilor financiar-bancare din Republica Moldova, începând cu anul 2010.

Articolul 3. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTE

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de Hotărâre cu privire la constituirea
Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus la „spălătoria”
banilor murdari în proporție deosebit de mare prin intermediul judecătorilor și instituțiilor
financiar – bancare din Republica Moldova

Condiții ce au impus elaborarea actului. Problemele sectorului financiar și din sistemul judecătoresc au dus la implementarea unei scheme internaționale de spălare a banilor cu o proveniență dubioasă care au trecut prin Republica Moldova și au fost legalizați prin intermediul unor instanțe de judecată. Bazele acestei spălătorii au fost puse încă în anul 2010, potrivit unor rapoarte a instituțiilor abilitate și a jurnaliștilor de investigație, care au permis ca între anii 2011 și 2014 să fie create companii fictive și mii de conturi de plăți deschise în Republica Moldova cu scopul de a legaliza sume uriașe de bani din Federația Rusă.

Potrivit unor surse publice, pe parcursul anilor 2010 și 2014, organizații criminale, oameni de afaceri din domeniul imobiliar și din sectorul bancar din Federația Rusă au transferat peste 20 miliarde USD din fonduri murdare prin complexul de spălătorie, format din zeci de companii off-shore, bănci, contracte de credit, și agenți proxy. Ulterior, procesul era „legalizat” de către judecătorii din Republica Moldova, iar banii spălați erau răspândiți în țări din Uniunea Europeană. Astfel, Republica Moldova a fost folosită atât pentru a asigura protecția juridică, pentru a „legaliza” procesul de spălare a banilor, cât și pentru a transfera bani în sisteme financiare din Uniunea Europeană. În „spălătoria rusească” au fost implicați peste 20 de judecători de la 15 instanțe de judecată din Republica Moldova. Aceștia au avut rolul de „legalizare” a banilor, pronunțând, la solicitarea unui lanț de companii off-shore, peste 50 de ordonanțe judecătorești privind încasarea în mod solidar a unor datorii fictive, în sumă totală de aproximativ 20 de miliarde USD. Această sumă este una colosală pentru o țară ca Republica Moldova, care a avut un PIB sub 8.5 miliarde USD în 2013. Deși au fost prezentate mai multe dovezi care au apărut în spațiul public cu privire la spălătoria rusească și implicarea judecătorilor din Republica Moldova în schema respectivă, nu avem nici o finalitate și claritate pe cazul respectiv.

În pofida numeroaselor rapoarte ale instituțiilor internaționale specializate, privind imense spălări de bani, parte din ele în mod direct conectate cu structuri criminale, printre care și cele din cazul Magnitsky, asupra căruia instituții din UE și SUA și-au și expus poziția tranșantă, până în prezent nu au fost luate măsuri adecvate, punitive, chiar dacă există suficientă informație cu privire la spălarea banilor pe teritoriul Republicii Moldova. Nici o instituție abilitată prin dispozițiile art. 10 alin.(1) al Legii nr. 190 din 26.07.2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului – CNA, BNM, CNPF, Ministerul Justiției, etc. – nu a reacționat prompt nici

pe parcursul, nici după realizarea schemei, deși spălarea de bani se desfășoară de ani de zile. Mai mult decât atât, la 20 mai 2010 la inițiativa Ministerului Justiției din Republica Moldova, Parlamentul adoptă legea taxei de stat prin care mărimea taxei este modificată de la 3% din cuantumul tranzacțiilor financiare până la 25.000 lei pentru persoane fizice și 50.000 de lei pentru persoane fizice. Totodată se modifică și art. 85 alin. (4) din Codul de Procedură Civilă, care stabilea că „în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător de plata taxei de stat sau plata unei părți a ei”.

Finalitatea unui asemenea proces de rezonanță va duce la restabilirea încrederii cetățenilor în instituțiile statului și va purifica sistemul de persoanele implicate în schema de spălare a banilor.

Principalele prevederi ale proiectului. Conținutul proiectului de hotărâre se referă la patru articole prin care:

- (i) se constituie Comisia de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus la spălarea banilor prin intermediul judecătorilor din Republica Moldova și investigării schemei, cu o propunere inițială a componentei.
- (ii) Comisia de anchetă va antrena în activitatea sa toate autoritățile statului responsabile, va audia părțile și persoanele implicate și va prezenta Parlamentului, în termen de 60 de zile, raportul cu privire la elucidarea circumstanțelor de fapt și de drept privind spălarea banilor prin intermediul instituțiilor de stat din Republica Moldova, începând cu anul 2010.
- (iii) Hotărârea va intra în vigoare de la data adoptării/emiterii acesteea.

Locul actului în sistemul legislației autohtone. Având la bază articolul 11 al Legii Nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, Hotărârea Parlamentului cu privire la constituirea Comisiei de anchetă, urmează să legifereze activitatea unei Comisii speciale în cadrul Parlamentului Republicii Moldova, împuternicită să consolideze eforturile tuturor instituțiilor statului pentru elucidarea circumstanțelor spălării banilor prin intermediul instituțiilor financiar – bancare și a instanțelor de judecată în perioada 2010 și 2014, în Republica Moldova, acțiuni care urmează să aducă rezultate concrete pentru identificarea celor vinovați, tragerea lor la răspundere în conformitate cu legislația Republicii Moldova, cât și purificarea instituțiilor de stat de persoanele care au fost implicate direct sau indirect în schema respectivă.

Efectul social-economic al proiectului. Aprobarea/emiteria hotărârii cu privire la constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea tuturor circumstanțelor care au dus la spălarea banilor murdari în proporție deosebit de mare prin Republica Moldova va permite consolidarea

eforturilor tuturor instituțiilor statului pentru identificarea persoanelor ce poartă vina pentru amplificarea fenomenului „spălătoriei miliardelor” , cu ulterioara sesizare a organelor de drept pentru tragerea la răspundere a acestora și recuperarea prejudiciilor pecuniare în favoarea Republicii Moldova.

Deputat în Parlament

A. Susan 